

'Koningsspel'

Linda Dielemans

Leopold, 2023

Dialogoog	Vragen
<p><i>Dialogoog I</i> “‘Kom, Dagrún,” antwoordde vader.’ (blz. 27) tot en met “‘Nee,’ zei moeder.” (blz. 27). De ouders van Auga bediscussiëren of Auga met vader mee mag varen naar Noorwegen. Moeder Dagrún wil dat ze in Groenland blijft. Meisjes horen niet op een schip.</p>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Waarom zou Auga haar lippen dicht knijpen en haar boze woorden inslikken?</i>• <i>Hoe waren de rollen verdeeld in een gezin in middeleeuws Groenland?</i>• <i>Waarom is een dergelijke reis gevaarlijk voor kinderen?</i>• <i>Ben jij zelf wel eens ‘thuis gehouden’ terwijl je ergens heel graag naar toe wil? Wat vond je daarvan? Kon je het ook begrijpen?</i>• <i>Auga reist uiteindelijk mee naar Noorwegen. Zou ze als verstekeling mee zijn gegaan of heeft vader haar moeder kunnen overhalen?</i>
<p><i>Dialogoog II</i> “‘Land! Land in zicht. Aan bakboord.’” (blz. 113) tot en met “‘Als je niet hoeft te hozen, zoek me dan maar op.’” (blz. 114). De middeleeuwse zeevaarders uit Groenland waren begenadigde stuurman, maar hoe moet je je oriënteren op zee als je geen kompas of zeekaart hebt en je je plaats niet kunt bepalen aan de hand van een sterrenhemel?</p>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Hoe oriënteert Ulfar zich op zee volgens deze passage?</i>• <i>Hoe zit een zeeschip er uit in de twaalfde eeuw?</i>• <i>Wat is ‘hozen’?</i>• <i>Wie heeft er wel eens op open zee gevaren? Wat vond je daar van?</i>• <i>Hoe werkt een zeilschip? Waarom ben je dan afhankelijk van de winden?</i>• <i>Wat voor dieren zou je tegen kunnen komen onderwerp tussen Groenland en Noorwegen?</i>• <i>Hoe zou de stuurman zich kunnen oriënteren op zee zonder kaart of kompas? Hoe overdag met de zon? En hoe 's nachts zonder zon?</i>• <i>Kan jij je oriënteren zonder een telefoon?</i>
<p><i>Dialogoog III</i> “‘Er liggen planken op de grond,” riep Bersi uit.’ (blz. 127) tot en met ‘Huizen, huizen, huizen, met open luiken die naar voren staken in de richting van de straat.’ (blz. 128). De rol van hout wordt duidelijk hier. In Noorwegen is er</p>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Wat kun je afleiden aan deze passage over het aantal bomen in Noorwegen en op Groenland?</i>• <i>Waarom zouden er planken op de weg liggen? Wat is daar het voordeel van?</i>• <i>Waarom is hout zo'n belangrijk product in de middeleeuwen?</i>• <i>Is hout nog steeds een belangrijk (export-)product in Noorwegen, denk</i>

<p>veel meer hout dan in Groenland. Wat betekent dit voor de werkplaatsen in beide landen? Waar zouden de mensen in Groenland dan hun hout vandaan halen? Denk aan: handel, Amerika, drijfhout. En waar had je hout allemaal voor nodig in de middeleeuwen? Kunnen de leerlingen een alternatief bedenken (bijvoorbeeld plaggen, turf om mee te bouwen en vuur te stoken)?</p>	<p>je?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kun je het je voorstellen dat Auga zo verbaasd is? Wanneer was jij voor het laatst zo verbaasd? • Zouden er ook alternatieven zijn voor hout in de middeleeuwen om huizen, schepen te bouwen of om vuur mee te stoken? • Waar zouden ze in Groenland hout vandaan halen?
<p><i>Dialog IV</i> “Ze is er, Stybbir,” zei Orlún toen Auga naast hem stond. “Het nieuwe meisje, Auga.” (blz. 188) tot en met “En als dat hem niet te veel afleidt, kun je hem wat over de walrussen vertellen. Goed?” (blz. 189). Auga wordt voorgesteld aan een ambachtsman. Deze passage gaat over een middeleeuwse werkplaats en over de materialen die worden gebruikt. Stybbir wil bovendien alles weten over walrusivoor. Heel veel mensen hadden toen nog nooit een walrus gezien. Dit geldt ook voor andere materialen die van ver komen. Hoe werkt dat dan? Laat leerlingen enkele middeleeuwse afbeeldingen opzoeken van bijvoorbeeld olifanten of walrussen. Wij kunnen alles googelen, maar zij moesten het doen met ‘van horen zeggen’.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wat merkt Auga op aan Stybbir? Kun je met een dergelijke handicap nog wel goed een ambacht uitoefenen? • Stybbir denkt ook in rollenpatronen. Waar blijkt dat uit? • Waarom zou Stybbir het een voordeel vinden dat Auga zulke kleine handen heeft. • Zou jij later een beroep willen waarin je iets met je handen mag maken? • Waarom wil Stybbir alles weten over walrussen? • Ivoor is heel zeldzaam en mag nu niet meer verhandeld worden. Waarom niet? En was dat in de twaalfde eeuw ook zo? Waarom wel of niet? • Hoe komt het dat zeldzame materialen duur zijn? Bijvoorbeeld ivoor, goud, diamanten of bitcoins?
<p><i>Dialog V</i> “‘Weet je,’ zei Léo zachtjes terwijl ze wachtten op Tubbi’s volgende zet.’ (blz. 196) tot en met “Margrét vindt een lelijke ouwe priester belangrijker dan haar eigen man en koning! Hij verdient een betere vrouw.” (blz. 196). In deze dialoog wordt duidelijk hoe de verhoudingen tussen de Kerk en koning Sverri liggen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is een bisschop? • Wie of wat zouden de ‘Berkenbenen’ zijn? • Ben jij voor of tegen het Nederlandse koningshuis? Denk je dat het over 50 jaar nog bestaat? • In de middeleeuwen kwam het wel vaker voor dat geestelijken en edelen op gespannen voet met elkaar leven. Hoe zou dat komen? • Is er nu ook nog een strijd tussen religie en staat in Nederland? En

volgens de twee hoofdrolspelers.
Wie heeft nu daadwerkelijk de
macht in het land van Sverri?
En is dat de reden dat hij de
Kerk zo haat?

ergens anders in de wereld?

- *Wat zou de reden zijn dat Sverri de Kerk zo haat?*
- *Wat is een kathedraal? Waarom zouden zoveel mensen in de Middeleeuwen geld geven om een kathedraal te laten bouwen?*
- *Ben jij wel eens in een kathedraal geweest?*